

Kompetencēs balstīta mācīšanās

Dr.math., LU DZM IC vadošā pētniece

Ilze France

**VPP 2014 – 2017 “Jaunā pedagogija un kompetences
attīstoša mācīšanās”**

15.04.2016.

Kā definējam un skaidrojam kompetenci

Kompetence ir indivīda spēja **kompleksi** lietot zināšanas, prasmes un attieksmes, **veidojot pārnesumu** darbībā uz dažādām mācību un reālās dzīves situācijām.

Skolēns attīsta kompetences

Skolēns stundā mācās

Skaidrs,
kas un kā
jādara,
un kāpēc
to daru.

Iespēja,
laiks domāt,
vingrināties,
jautāt,
izteikties.

Izvirza katras
stundas mērķi,
kas jāasniedz,
kas jāapgūst.

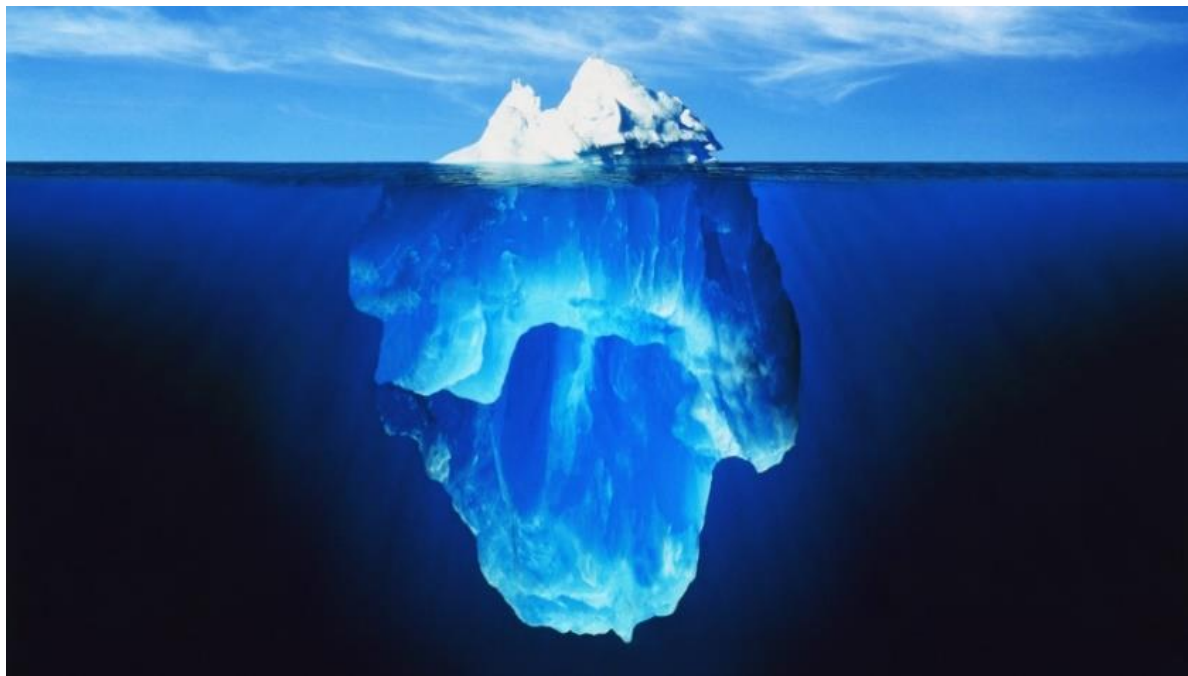
Iespēja
domāt par to,
kā mācos.

Iespēja
pārliecināties, kas
izdodas, kas vēl nē,
ko darīt tālāk.

Iespēja
darboties
kopā ar
klasesbiedriem
un izmantot
IKT.

Domāšanas dziļums

Virspusēja Ko mācām?

Dziļa Kā mācām?

Pārnesuma veidošana

Aprēķini 9% no
500.

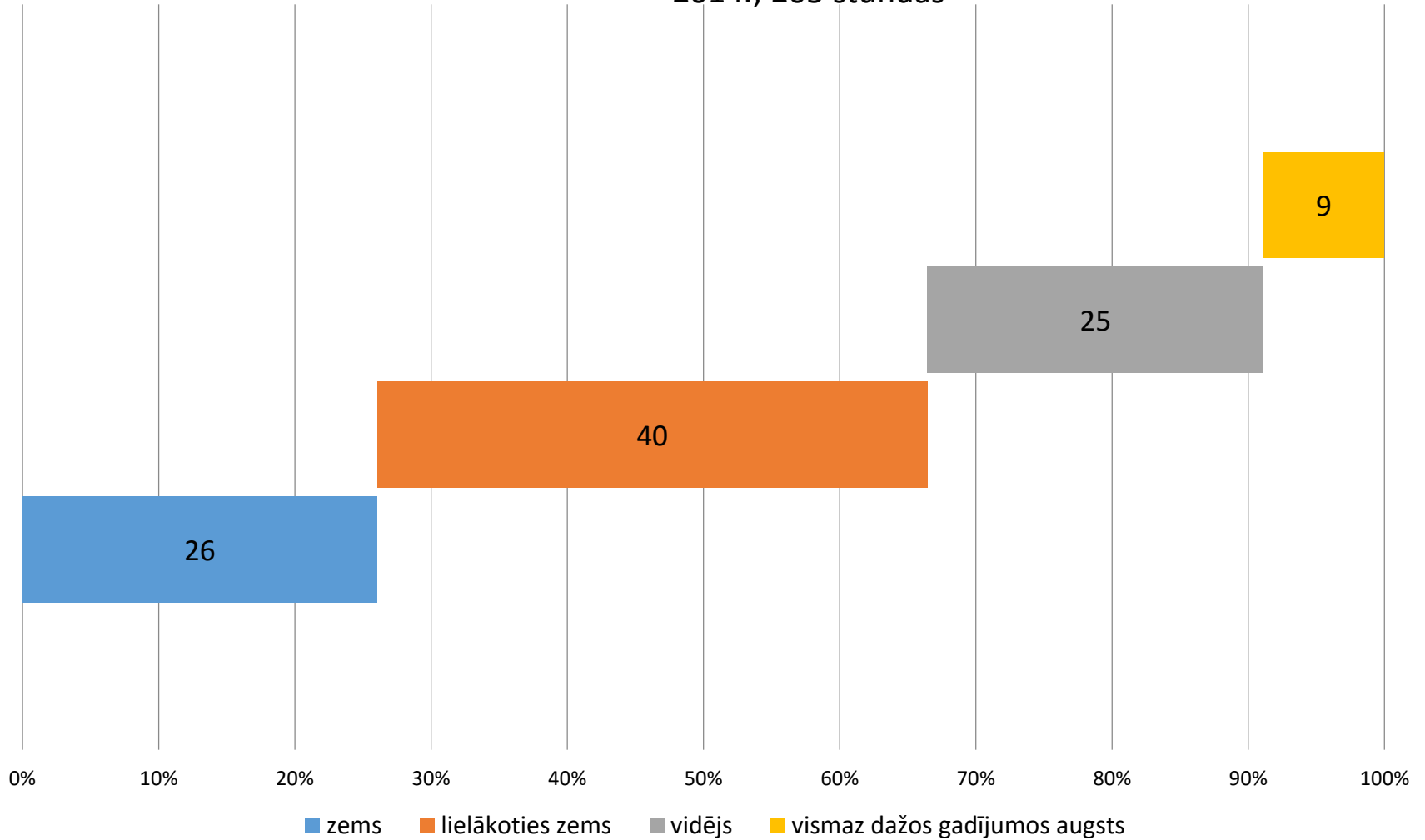
Aprēķini vajadzīgo
kristāliskā nātrija hlorīda
masu, lai pagatavotu
500 g fizioloģiskā
šķīduma – 0,9% nātrija
hlorīda šķīdumu ūdenī.

18%

Skolēna izziņas darbības dziļums

% no vērotajām stundām

2014.; 205 stundas

Skolotāju prasmes

Vadīt
mācīšanos

Analizēt un
reflektēt

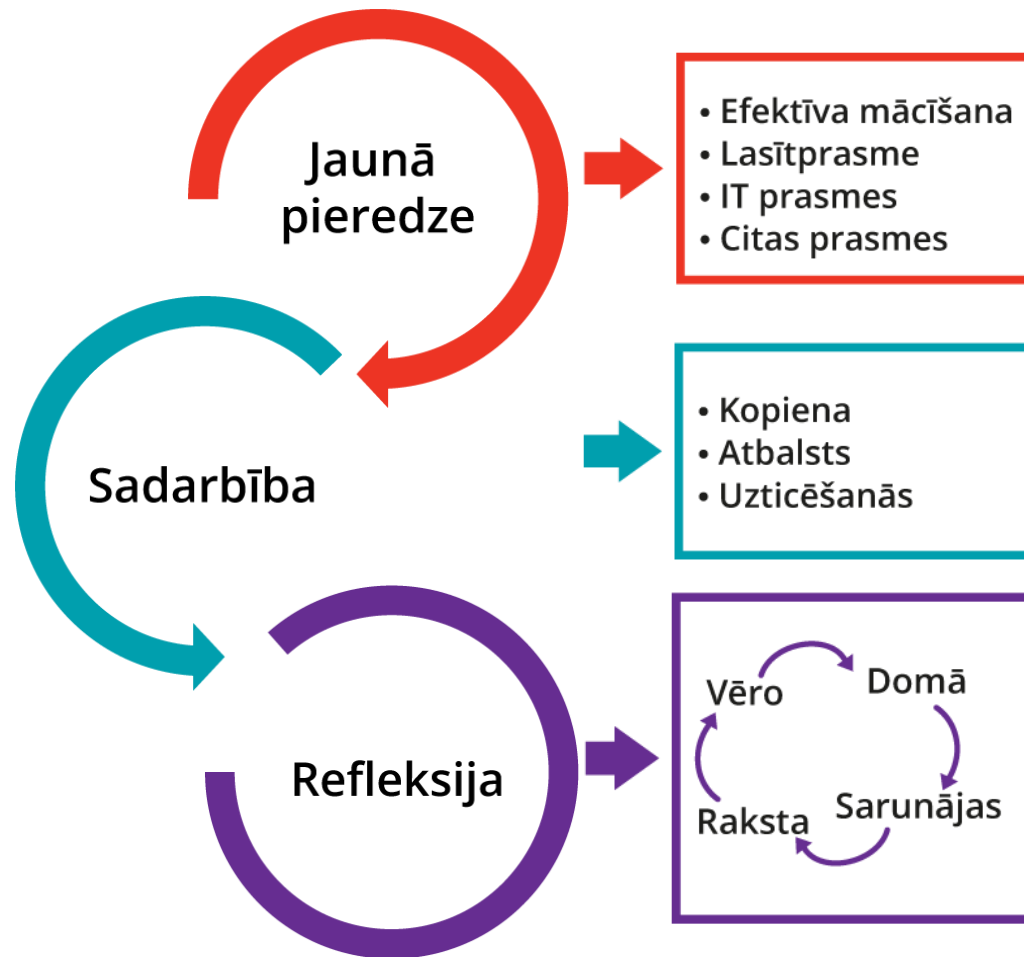
Sadarboties

Skolotāju aptauja par mācīšanās vajadzībām

2011; 92 resp.

	noteikti nē	drīzāk nē	nezinu	jā	ļoti nep.
Fiksēt kolēģa stundā notiekošo, saskatīt pozitīvo un noformulēt jautājumu kolēģim par stundu	10.9	34.8	33.7	19.6	1.1
Analizēt stundu no skolēna jēgas un skolotāja darbības efektivitātes aspekta	5.4	35.9	30.4	25.0	3.3
Dot kolēģim noderīgu atgriezenisko saiti	6.5	33.7	32.6	26.1	1.1
Pieņemt kolēģu atgriezenisko saiti, ieteikumus	5.4	39.1	35.9	18.5	1.1
Izvērtēt savas stiprās un vājās puses	13.0	27.2	34.8	22.8	2.2
Veikt savas darbības pētījumus, lai uzlabotu savu mācīšanu	12.0	23.9	30.4	29.3	4.3

Skolotāju mācīšanās modelis skolas vidē

Skolā ienāk pārmaiņas

Pārmaiņu iniciatori

- Analizē situāciju un saprot vajadzības
- Formulē mērķus un uzdevumus
- Iesaista skolas skolotājus, skolēnus, vecākus

Skola kā mācīšanās kopiena

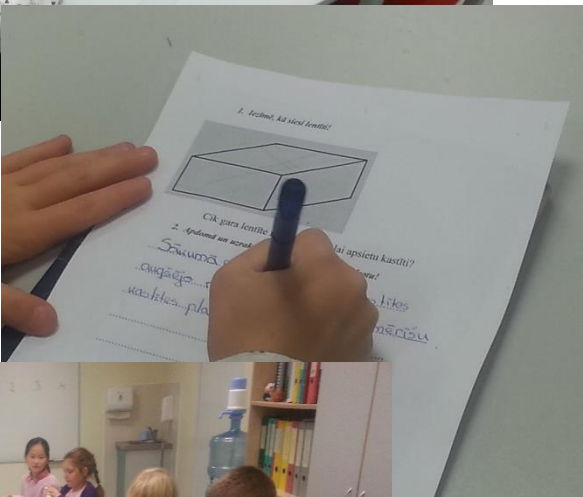
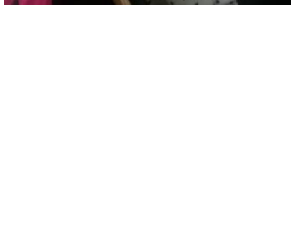
- Kopā mācās
- Stundās iet cits pie cita
- Kopā plāno, analizē stundas
- Savā starpā nodrošina atgriezenisko saiti

Skolas vadītājs kā pārmaiņu līderis

- Izvirza sasniedzamus mērķus
- Organizē pieredzes apmaiņu
- Organizē sadarbību visos līmeņos
- Sniedz atbalstu
- Iesaistās kopīgajās mācībās

Inovatīvās pieredzes skolu tīkla skolotāji par reģionālajiem semināriem ar stundu vērošanu un analīzi

- *Mācījos atšķirt, ko patiešām zinu un protu jeb man tikai šķiet (es pieņemu) ka zinu.*
- *Iespējams, jāmeklē kāda forma, kas vēl precīzāk ļautu izvērtēt stundu. Varbūt katram vērotājam jāpievērš uzmanība tikai vienai konkrētai lietai un tad katrs reflektē par to?*
- *Mēs mācāmies atvērt klases durvis, mēs mācāmies nebaidīties kļūdīties, mācāmies reflektēt.*

ī
1

Mācību priekšmets: matemātika

Klase: 3.

Nodarbība: lentīte dāvanu kastītei

Nodarbību veidoja: Marija Dzena

Ziņa: Metrus saskaita ar metriem, centimetriem ar centimetriem, milimetriem ar milimetriem, lai vienkāršāk saskaitīt, milimetrus pārvērš centimetos, centimetrus pārvērš metros. (matemātika)

Pirms rīkošies, svarīgi izplānot, izdomāt, izvēlēties, ja nepieciešams, uzlabot. (kompetence)

Kompetence / apakškompetence: tehnoloģiskas, inženierietniskas problēmas

Iepriekšējās zināšanas un prasmes: Prot saskaitīt un atņemt skaitļus 100 apjomā. Zina, ka desmitus saskaita ar desmitiem un vienus ar vieniem.

Prot pārveidot garuma mērvienības no metriem uz centimetriem, no centimetriem uz milimetriem un otrādi. Prot aprēķināt daudzstūra, taisnstūra perimetru.

Plānotais skolēnam sasniedzamais rezultāts	<ul style="list-style-type: none"> Skolēni aprēķina, cik gara lentīte nepieciešama, lai apsietu dāvanu kastīti. Prot izstāstīt, kas jādara, lai noskaidrotu, cik gara lentīte nepieciešama, lai apsietu dāvanu kastīti.
--	---

Nodarbības gaita: solī, kas tiek īstenoti, lai apgūtu kompetenci / konkrētās darbības, uzdevumi

Aktualizācija un mērķa formulēšana	<p>Stundas sākumā atskaņo ja daļu no dziesmas "Zvanīgi skaņi" (40 sekundes). Pirms tam tiek uzdots jautājums skolēniem: "Par ko dziesmā stāstīts?"</p> <p>Par Ziemassvētkiem, par dāvanām:</p> <p>St. Arī mēs esam sagatavojuši dāvanas saviem tuviniekiem. Tās, protams, būs izcilas, patīgas gatavotās kastītes, bet kastītes vajadzētu apsiēt ar lentīti.</p> <p>St. Kastītes mēs pagatavosim, bet nepieciešams veikalā iegādāties lentīti.</p> <p>Sodiens</p> <p>1) Jānoskaidro Cik gara lentīte nepieciešama, lai varētu apsiēt dāvanu kastīti? - kā ar?</p> <p>2) Jāmāc izstāstīt, kā darīj un kā pēc tā darīj.</p> <p>Materiāli un piederumi: dāvanu kastītes (katram savai), šineļš.</p>
---------------------------------------	--

Plāno, kas nepieciešams, lai noskaidrotu, cik gara lentīte nepieciešama, lai apsietu dāvanu kastīti.	<p>St. Kā varētu noskaidrot, cik gara lentīte man nepieciešama? Sāc ar to, ka izdomā, kā lentīti griebsi apsiēt! Uzveic uz kastītes līniju, kā sieci lentīti! (var izziņēt arī darba lapā)</p> <p>Katra skolēni individuāli apdomā un pieraksta uz darba lapas (3 min).</p> <p>Skolēni pāros salīdzina, apspriež sarakstus, papildina savējos. (5-7 min)</p> <p>Apspriežas grupā un papildina savu plānu.</p> <p>Skolēni izstāsta savus plānus. Sarunā secinām, ka nepieciešams izmērīt kastītes garumu, platumu un augstumu. Iegūtos lielumus saskaitīt un sareizināt ar 2. (varētu būt arī citi varianti)</p> <p>St. Vai ar to pietiks?</p> <p>Nepieciešams aprēķināt, cik daudz būs nepieciešams, lai sasietu "puskūti". Ne tikai pusētiņa garums, bet arī apmēram 3cm nepieciešami, lai sasietu. Šis iegūtais garums jāpieskaita pie iegūtās lentītes garuma.</p> <p>Ko mēs varam darīt ar to?</p> <p>Sarunā ar skolēniem būtu jāsaņem atbildes, ka domāja kā darīt - plānoja savu darbu.</p> <p>Kā pēc tā ir svarīgi?</p>
---	--

Dāvanu kastītes mērģšana un lentītes garuma aprēķināšana	<p>Katra grupa veic kastītes mērģjumus un nepieciešamos aprēķinus. Iegūtos rezultātus pierakstām uz tāfeles.</p>
--	--

Kādiem kritērijiem atbildis labs produkts?	<p>Saruna par to, kā es sapratīšu, ka iegūtais lentītes garums ir atbilstošs.</p> <p>St. Kā jūs domājat, kā varētu pārbaudīt, ka lentītes garums ir atbilstošs? Fiksēju dažādas idejas. Jautāju: "kā pēc viņi tā domā?"</p>
--	---

Kas konkrēti Jums palīdzēja saprast, kā Jūs varat izveidot stundas plānu šādai mācīšanai un novadīt stundu?

Ģenerēju idejas,
radu inovatīvus
risinājumus.

Skola A

- Mazās grupas sarunas seminārā; jautājumi, kas uzvedina uz ceļa, kopējās sarunas ar koordinatori un citiem skolā, kas būs produkts, otras skolotājs atbalsts, tu runā un tad tu saproti, ka tā ideja tomēr nav īstā.
- Kopīgās sarunas un mēs esam daudzi – koordinatore, otra skolotāja, lielāko klašu skolotāji (augšējais gals), tu jau pats saproti izstāstot savu ideju, tu saproti vai tas der vai neder, interesanti, runājam par to kā sanāk

Paldies par uzmanību!

ilze.france@lu.lv

